

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM
Mateřské školy Velký Osek, okres Kolín

Mateřská škola Velký Osek, okres Kolín	
MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM	
	2017
Vypracoval:	Blanka Šindelářová, ředitelka školy
Schválil:	Blanka Šindelářová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	1.9.2017
Provozní rada projednala dne	1.9.2017
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1.9.2017
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1.9.2017
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Adresa: Masarykova 671, 281 51
IČ 70926735
E-mail: msvelkyosek@tiscali.cz
Zřizovatel: Obec Velký Osek

Obsah

Charakteristika programu.....	2
Zdůvodnění potřeby programu.....	2
Analýza výchozího stavu.....	2
Cíle minimálního preventivního programu.....	3
Zásady efektivní primární prevence.....	3
Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu.....	3
Organizace prevence.....	4
Spolupráce rodiny a mateřské školy.....	5
Spolupráce s odborníky a jinými organizacemi.....	5
Integrace sociálně patologických jevů ve vzdělání.....	5
Vzdělávání pedagogických pracovníků.....	8
Hodnocení a struktura evaluace preventivního programu.....	8

Charakteristika programu

Je zpracován pro potřeby Mateřské školy Velký Osek, okres Kolín s vědomím toho, že převládající vliv pro utváření základních pravidel chování a společenských norem, pro volbu zálib má rodina. Mateřská škola rodinnou výchovu podporuje a doplňuje, pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis a osvětu v otázkách výchovy a vzdělávání dětí.

Podporuje zdravý životní styl. Je základním nástrojem prevence. Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole. Předkládá zásady, metody, formy a prostředky efektivního vzdělávání a změn v MŠ, které povedou k poznávání a vytváření optimálních podmínek pro prevenci společensky nežádoucích jevů. Očekávané výstupy správných společenských návyků budou naplňovány v souladu se záměry ŠVP. Vhodně volená organizace, činnosti a účinná motivace, zohledňující specifika jednotlivých třídních kolektivů, se bude prolínat ve všech vzdělávacích oblastech třídních vzdělávacích programů.

Zdůvodnění potřeby programu

S chováním, které je charakteristické především nezdravým stylem života, nedodržíváním nebo porušováním sociálních norem a etických hodnot se mohou děti setkat již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci dětem z ohrožených skupin právě v době předškolní docházky a poskytnout jim potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Analýza výchozího stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- monitoring klimatu třídy učitelkami
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci
- dotazníky pro rodiče
- spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, sociální pracovník)

Co se podařilo:

- komunikace s rodiči
- zapojení rodičů do chodu akcí školy a účast na společných akcích
- tradice akcí pořádaných pro rodiče
- využívání školní zahrady
- dobrá spolupráce se zřizovatelem a dalšími institucemi
- zdravá strava
- dobré klima školy
- spolupráce se všemi zaměstnanci

Co se nepodařilo:

- vymezení pojmu žalování
- účast na seminářích DVPP s problematikou dětské agrese

Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- zvýšit odolnost dětí vůči společensky nežádoucím jevům
- učit děti rozpoznat společensky nežádoucí jevy a nepodlehnout jim, pokud se s nimi v budoucnu setká
- preventivní výchovně vzdělávací působení bude neoddělitelnou součástí ŠVP
- naplňovat kompetence podpory zdraví a zdravého způsobu života
- navození atmosféry důvěry a vzájemného respektu mezi dětmi, rodiči a zaměstnanci školy
- navození příznivého klimatu školy, třídy

- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu
- poskytování poradenských služeb rodičům, pedagogům
- kladné postoje učitelek k problematice prevence společensky nežádoucích jevů
- vzdělávání učitelů v oblasti prevence

Krátkodobé cíle:

- analyzovat jedince, rodinu, která potřebuje pomoc v krátkodobém plánování
- stanovit vhodně cílenou motivaci a metody práce, které budou respektovat specifika třídy a potřeby jedince
- organizovat řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k individuálním činnostem
- rozvíjet komunikaci mezi vrstevníky
- pravidelné setkávání učitelek za účelem stálého a včasného monitorování klimatu tříd, zjišťování problémů k řešení
- výměna zkušeností mezi pedagogy vycházejících z praxe a dalšího vzdělávání

Zásady efektivní primární prevence

- zásada včasného začátku (formování osobní orientace, postojů a názorů)
- zásada komplexnosti (spolupráce školy, rodiny a široké veřejnosti)
- zásada přiměřenosti (preventivní působení přizpůsobit věku dítěte)
- sebedůvěra, samostatnost, sebejistota
- podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- seberozvíjení
- motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu a zdravotní prevence

Organizace prevence

Ředitelka mateřské školy je přímo odpovědná za prevenci a za řešení zjištěných nežádoucích projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení nežádoucích projevů chování:

- koordinuje zpracování, kontroluje realizaci a vyhodnocuje prevenci nežádoucích jevů
- zapracovává aktuální problémy výskytu rizikové chování do Školního řádu
- podporuje týmovou spolupráci pedagogů a ostatních zaměstnanců MŠ
- spolupracuje s odborníky
- koordinuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Učitelka

- podílí se na zpracování a realizaci programu prevence sociálně patologických jevů
- spolupracuje s ředitelkou při výskytu nežádoucích projevů chování
- diagnostikuje vztahy mezi dětmi
- motivuje k vytvoření podmínek a vnitřních pravidel v souladu se školním řádem, vytváření bezpečné atmosféry a pozitivního klimatu
- spolupracuje s rodiči
- zpracovává zprávy o dětech pro odborníky a sociální pracovníky

Spolupráce rodiny a mateřské školy

-
- seznámení rodičů se základními cíly prevence sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování dětí v MŠ (třídní schůzky)
 - beseda, nebo přednáška pro rodiče k dané problematice
 - včasná informovanost rodičů o změnách chování jejich dětí
 - aktuální řešení nastalých problémů s rodiči
 - účast rodičů na vzdělávacích aktivitách MŠ
 - poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníků
 - zveřejnění Programu prevence na informačních tabulích v MŠ

Spolupráce odborníky a jinými organizacemi

- KÚ Středočeského kraje
- město Kolín - odbor školství

- Pedagogicko-psychologická poradna v Kolíně, v Nymburce
- Policie ČR - Kolín, Týnec nad Labem
- Hasiči Kolín
- instituce poskytující další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- ošetřující lékaři
- dětské knihy Svojtka

Integrace prevence sociálně patologických jevů ve vzdělávání

	komentář
Školní vzdělávací program (struktura plánování, metody, formy prostředky k dosahování záměrů, podmínky vzdělávání, organizace dne, třídy)	„Svět? ... Tak to musíme prozkoumat!“
Oblasti vzdělávání	Dítě a jeho tělo (biologická) Dítě a jeho psychika (psychologická) Dítě a ten druhý (interpersonální) Dítě a společnost (sociokulturní) Dítě a svět (environmentální)
Získávání klíčových kompetencí	<i>kompetence k učení</i> - pozoruje, zkoumá, objevuje - umí své dovednosti uplatnit - všímá si, co se kolem děje, co vidí - umí odhadnout své síly - soustředí se, dosahuje výsledků <i>kompetence k řešení problémů</i> - všímá si problémů - řeší problémy na základě zkušenosti - nebojí se chybovat <i>kompetence komunikativní</i> - komunikuje s dětmi s dospělými - vyjadřuje své myšlenky, pocity, prožitky, nálady - využívá komunikativní i informativní prostředky - ví, že lidé hovoří cizími jazyky

	<p><i>kompetence sociální a personální</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - umí se rozhodnout - umí si vytvořit svůj názor - uvědomuje si, že za své jednání odpovídá, nese důsledky - ve skupině se dokáže prosadit, ale i ustoupit - uplatňuje základní společenské návyky, společenská pravidla - respektuje druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla - při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně - umí odmítnout jemu nepříjemnou komunikaci - chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, násilí a agresivita se nevyplácí - řeší problémy dohodou - dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování - je tolerantní <p><i>kompetence občanské</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - svoje činnosti vyhodnocuje - dokáže rozpoznat svoje silné a slabé stránky - odhaduje rizika svých nápadů - chápe, že o tom co udělá, může svobodně rozhodnout - váží si práce a úsilí druhých - zajímá se o druhé o dění kolem sebe - má povědomí o základních lidských
--	--

	<p>hodnotách a podle toho se chová</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoluvytváří pravidla soužití s vrstevníky - uvědomuje si svá práva a práva druhých - uvědomuje, že svým chováním ovlivňuje prostředí, podílí se na jeho tvorbě - dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých - chová se odpovědně a bezpečně
Školní vzdělávací program, týdenní plány	<p>Organizace, formy, metody a prostředky vzdělávání vychází z potřeb a zájmů dítěte, zjištěných dovedností a vědomostí. Činnosti jsou provázané, se samozřejmostí reakce na právě vzniklý, nebo vznikající problém.</p>
Nadstandardní aktivity	Sportovní školička, keramika

Vzdělávání pedagogických pracovníků

Kurzy, jednorázové semináře a besedy dle aktuální nabídky Institucí a organizací poskytujících vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů, metod vzdělávání dětí s poruchami chování a dle finančních možností MŠ.

Samostudium k dané problematice (Informatorium, publikace, internet)

Hodnocení a struktura evaluace preventivního programu

Ředitelka:

- hospitační a kontrolní činnost, pohospitační pohovory
- na pedagogické radě
- zakotvení hodnocení výsledků plnění programu do vlastního hodnocení školy (dle struktury projednané na pedagogické radě)

Ředitelka + učitelka:

-pololetní hodnocení výsledků a úspěšnosti projektu hodnocením klimatu na třídě, jednotlivých činností, posuny v postojích dětí k problémovým situacím, projevy dětí v třídním společenství

Cíle, kterých chceme dosáhnout v pěti oblastech prevence:

1. Zdravý životní styl

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl dětí - životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres...
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit děti s různými styly života - vrcholový sport, modelky, vegetariánství...atd.
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC)
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy - diety, obezita
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí - ekologii
- naučit děti „poskytnout“ první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému

Ukazatele úspěchu:

- děti mají zájem o zdravý životní styl
- děti dbají o svůj zevnějšek a tělo
- děti znají negativa a pozitiva různých stylů života
- děti mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

2. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- předcházet šikaně - jejím projevům, stádiím a formám
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- pěstovat úctu k životu (stáří x mládí, fauna a flóra...)
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v dětech jejich přirozenou potřebu poznávat nové

- posilovat hodnotu vzdělání
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany

Ukazatele úspěchu:

- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní,
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- děti vědí, co znamená řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod ped.vedením najít řešení

3. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku - spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- oddálit první kontakt s návykovými látkami - spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- podporovat děti v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti

Ukazatele úspěchu:

- děti znají rizika užívání drog, čeho se vyvarovat (motajících se lidí, stříkaček ...)
- děti mají představu o tom co je droga - co vše je drogou, co způsobuje a proč ji lidé berou (hlavně cigarety a alkohol), závislost - zdravá x nezdravá
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci dětí, vycházející z každodenních činností, jejich nápadů a potřeb

4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání - Sexuální výchova

Cíle:

- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty - rodina, mateřství, láska
- předkládat témata „sexuální výchovy“ jako přirozenou věc - odlišnosti obou pohlaví - funkce, porod,...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání - pedofilie, sex.vydírání, pornografie,...
- podporovat zdravé sebevědomí dětí

Ukazatele úspěchu:

- děti lépe rozumí svým citům a tělesným odlišnostem - nestydí se za ně...

- děti dokáží říci NE a umějí ho i přijmout - asertivní jednání
- děti dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- děti se orientují přiměřeně k věku v problematice sexuální výchovy

5. Prevence kriminality a delikvence dle pokynu MŠMT, právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus...)
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený...)
- zasadit se o to, aby děti znaly svá práva ve společnosti
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- děti si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- děti respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- děti vědí na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy
- děti mají důvěru v učitelku

K analýze výchozího stavu

Rodinná výchova je základ, na kterém škola staví.

Mateřská škola se nebrání integraci, do mateřské školy ale v současné době nedochází dítě se zdravotním postižením.

Neobjevují se změny v chování dítěte, náznaky zanedbávání, jak tělesného zanedbávání, tak i zanedbávání citového, které by v pozdějším věku mohlo přerůst v nežádoucí sociálně patologické jevy jako je týrání, šikanování, vandalismus apod. Konkrétní případy poruch chování dětí a tělesného zanedbávání škola zatím neřešila.

Robert Fulghum :

***VŠECHNO, CO OPRAVDU POTŘEBUJI ZNÁT, JSEM SE NAUČIL
V MATEŘSKÉ ŠKOLCE***

O všechno se rozděl.

Hraj fér.

Nikoho nebij.

Vracej věci tam, kde jsi je našel.

Uklízej po sobě.

Neber si nic, co ti nepatří.

Když někomu ublížíš, řekni promiň.

Před jídlem si umyj ruce.

Splachuj.

Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře.

Žij vyrovnaně - trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.

Každý den odpoledne si zdřímni.

Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytň někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.